

BILAG 1

Til: Sundhedsudvalget

Sagsnr.: 25075800

Dato: 24. februar 2026

Bilag 1: Status på opgaveudvalgets anbefalinger samt det videre arbejde med at fremme viden om kvindesygdomme

I februar 2025 fremlagde opgaveudvalget om kvindesygdomme en række anbefalinger med henblik på at styrke indsatsen over for kvindesygdomme. Anbefalingerne omfatter fem overordnede områder, herunder prioritering af forskning i kvindesygdomme, vidensdeling og samarbejde blandt sundhedsfagligt personale, udvikling af individuelt tilpassede behandlingsforløb samt lettilgængelig information og viden om kvindesygdomme.

I det følgende gives en status på de indsatsområder, som opgaveudvalget har adresseret i deres anbefalinger samt eventuelle nye initiativer på området. Flere af de nævnte indsatser går på tværs af anbefalingerne.

1. Prioritering af forskning i kvindesygdomme

Med budgetaftalen fra 2024 er det besluttet at øge Region Hovedstadens Forskningsfond med en ekstrapulje på 1,5 mio. kr. i 2024 og 0,6 mio. kr. årligt fra 2025 og frem til forskning i kvindesygdomme.

Sundhedsudvalget blev i maj 2025 orienteret om fordelingen af midler:

- I 2024 blev fem projekter støttet fra denne pulje. Derudover modtog yderligere fem projekter med fokus på kvindesygdomme midler fra den generelle forskningsfond.
- I efteråret 2025 uddeles 0,6 mio. kr. særskilt til forskningsprojekter med fokus på kvindesygdomme, og derudover kan projekter på området fortsat søge midler fra den generelle pulje.

Greater Copenhagen Health Science Partners (GCHSP) er et strategisk samarbejde mellem Københavns Universitet, DTU, Region Hovedstaden og Region Sjælland med fokus på at styrke sundhedsforskning, innovation og uddannelse. I

august 2025 blev der som én af seks nye forskningsgrupper udpeget en gruppe, der skal sætte fokus på kvinders sundhed (*CAG WHIP – Women's Health in a Life Course Perspective*). Gruppen er ledet af professor Henriette Svarre Nielsen fra Amager og Hvidovre Hospital og skal bidrage til at løse centrale sundhedsudfordringer inden for kvinders sundhed.

Regeringen har desuden afsat 160 mio. kr. over fire år til et nyt Nationalt Center for Forskning i Kvinders Sundhed. Formålet med centeret er at styrke og koordinere den nationale forskningsindsats. Centeret skal bidrage til ny og målrettet viden om kvinders sundhed, og dermed forbedre forebyggelse og behandling af kvindelaterede sygdomme.

2. Bedre vidensdeling og samarbejde blandt sundhedsfagligt personale

Opgaveudvalget har konstateret behov for styrket tværsektorielt samarbejde med fokus på vidensdeling og efteruddannelse. Der ønskes blandt andet en intensivring af samarbejdet mellem hospitalerne og almen praksis med fokus på efteruddannelse af almen praktiserende læger, kommunale sundhedsplejersker samt praktiserende speciallæger.

Administrationen har afdækket den nuværende videndelingspraksis mellem speciallæger og almen praksis, herunder eksisterende efteruddannelsesstilbud med fokus på kvindesygdomme.

Hospitals- og privatpraktiserende speciallægers rådgivningstilbud

Hospitalerne stiller specialistviden til rådighed for almen praksis gennem en rådgivnings- og sparringsfunktion. Ved akutte og subakutte henvendelser inden for gynækologi og obstetrik har almen praksis adgang til specialistrådgivning via kontakt til hospitalernes bagvagt.

Derudover har almen praksis adgang til privatpraktiserende speciallægers bagtelefoner, primært med henblik på visitation, rådgivning om hurtig adgang til behandling samt støtte til klinisk beslutningstagning.

Efteruddannelse i Region Hovedstaden

Regionen tilbyder kompetenceudvikling til almen praksis via blandt andet workshops, webinarer, guides og klyngepakker. Klyngepakker er et struktureret materiale der understøtter praktiserende læger i behandlingskvaliteten gennem videndeling. Den flerstrengede tilgang styrker både læring og implementering i klinisk praksis og bidrager til at styrke kvaliteten i patientbehandlingen.

Siden 2018 har 98 % af de praktiserende læger deltaget i kvalitetsklynger med 2–4 møder årligt. Aktuelt er der stor interesse for menopause, og KAP-H (Kvalitet i Almen Praksis – Region Hovedstaden) har i sommeren 2025 udviklet en klyngepakke med fokus på symptomer, rådgivning og behandling relateret til menopause.

Udvælgelsen af efteruddannelsesstilbud er efterspørgselsdrevet, og der er i øjeblikket ikke yderligere planlagte indsatser inden for kvindesygdomme i Region Hovedstaden.

Tværasektorielt samarbejde

Regionen afdækker muligheden for at styrke samarbejdet mellem almen praksis og hospitaler via HAPS-undersøgelsen (Hospital, Almen Praksis, Samarbejde). Undersøgelsen skal blandt andet kortlægge de almen praktiserende lægers oplevelse af adgangen til specialistrådgivning. Resultaterne forventes i foråret 2026. Kvindesygdomme er ikke et specifikt fokusområde i undersøgelsen, men den kan give indsigt i generel rådgivningsadgang og mulige barrierer.

Fremme af kvinders sundhed efter graviditetskomplikationer

Udvalget for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen i Region Hovedstaden har i juni 2025 udmøntet 200.000 kr. fra budget 2025 afsat til forebyggelse til et projekt, der udvikler et e-læringsmodul om præeklampsi og graviditetsdiabetes. Modulet er målrettet almen praksis og skal styrke viden og opfølgning, da graviditetsdiabetes øger risikoen for type 2-diabetes, hjerte-kar-sygdom og psykiske lidelser.

Endofonen

Afsnit for gynækologi i Afdeling for Gynækologi, Fertilitet og Fødsler på Rigshospitalet tilbyder via 'endofonen' sparring og rådgivning til speciallæger, praktiserende læger og andre faggrupper inden for blandt andet specialet endometriose.

På endofonen kan fagfolk ringe ind med spørgsmål om endometriose og få råd og vejledning til behandlingen af deres patienter med endometriose. Opgaveudvalget har lagt op til at denne indsats udbredes til flere sygdomme.

3. Oplysningstiltag for den generelle befolkning

Opgaveudvalget anbefaler at øge kendskabet til kvindesygdomme gennem informationskampagner, undervisning i folkeskolen og samarbejde med civilsamfundsorganisationer mv.

Da folkeskolen er et kommunalt ansvar, forudsætter gennemførelsen af denne anbefaling samarbejde med kommunerne. Regionen har ikke direkte erfaring med folkeskolen, men har gode erfaringer med sundhedsindsatser på ungdomsuddannelser. Tidligere har regionen samarbejdet med Sex og Samfund om undervisningsmateriale til folkeskolen i forbindelse med en indsats om infertilitet.

Region Hovedstaden har igangsat flere oplysningsinitiativer:

Seksuel sundhed blandt unge – samarbejde med Checkpoint

Udvalget for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen i Region Hovedstaden har i juni 2025 afsat midler til et projekt i samarbejde med AIDS-Fondets klinik Checkpoint. Projektet omfatter undervisning og testaktiviteter for klamydia og gonorré på 15 ikke-gymnasiale ungdomsuddannelser og -tilbud i Region Hovedstaden. Begge sygdomme er udbredte blandt unge og kan ubehandlet medføre nedsat fertilitet og kroniske smerter hos kvinder. Formålet med projektet er at styrke viden om seksuel sundhed og øge testaktiviteten for at reducere forekomsten af seksy sygdomme.

National aftale om hjemmetest – samarbejde med Sex og Samfund

Regionerne har i 2021 afsat midler til udbredelse af hjemmetest for klamydia og

gonorrhé de næste 4 år. Tilbuddet er til unge i alderen 15-29 år, der er i risiko for smitte, men ikke opsøger egen læge eller klinik for seks sygdomme.

4. Individuelt tilpassede behandlingsforløb

Opgaveudvalget anbefaler, at sundhedsprofessionelle systematisk inddrager patientens præferencer og sikrer sammenhæng på tværs af sektorer. Det kan for eksempel være i form af en tovholder, der kan hjælpe patienten gennem systemet. Region Hovedstaden har kontinuerligt fokus på koordinering af patientforløb på tværs af sektorer, herunder via patientansvarlig læge (PAL). Administrationen er dog ikke bekendt med særskilte initiativer på dette område.

5. Lettilgængelig information og viden om kvindesygdomme

Opgaveudvalget anbefaler, at patienter og sundhedsprofessionelle får let adgang til troværdig viden for at fremme tidlig diagnosticering og behandling. Der lægges blandt andet op til, at hospitalerne kan afholde informationsmøder, hvor kvinder og deres pårørende kan få indsigt i sygdom og behandling og møde andre i samme situation.

Afdeling for Gynækologi, Fertilitet og Fødsler på Rigshospitalet afholder undervisning for patienter med endometriose og deres pårørende. Undervisningen henvender sig primært til nye patienter. Formålet er, at patienter og pårørende kan få større viden om sygdommen og behandlingen samt stille spørgsmål.

Region Hovedstaden arbejder således på flere områder med at forankre og udbrede anbefalingerne fra opgaveudvalget om kvindesygdomme – og senest er der med budgetaftalen for 2026 afsat midler til yderligere initiativer.